

demokratik
katılımcı
ve özgür
üniversite
için

rektör adayımız

PROF. DR.
M. RAŞİT
TÜKEL

İSTANBUL
ÜNİVERSİTESİ
DEMOKRATİK
ÜNİVERSİTE
GİRİŞİMİ

Demokratik,
katılımcı ve özgür
üniversite için
İstanbul Üniversitesi
Rektörlüğüne
adayım.

Başka bir üniversite
mümkün!

Katkılarınızı,
önerilerinizi ve
etkin desteğinizi
bekliyorum.

Saygılarımla,

PROF. DR.

**M. RAŞİT
TÜKEL**

Özgür, demokratik, katılımcı ve özerk üniversite için yönetime adayız!

İstanbul Üniversitesi, öncü ve köklü bir eğitim kurumudur. Bugüne kadar verdiği kamu hizmetiyle ülke gelişimine katkıda bulunmuş, ülke gereksinimlerine yanıt vermeye çalışmıştır. Üniversitemiz, olanakları ve gücü ölçüsünde, değerli kadrolar, yetkin, birikimli gençler yetiştirme mücadelesi vermiştir. İstanbul Üniversitesi'nin üretim ve deneyimiyle ülkemizin bilimsel ve toplumsal gelişimindeki öncülüğü tartışılmazdır. Üniversitemiz yakın zamana kadar öğrencisinin, öğretim elemanının, idari personelinin, üyesi ve parçası olmakla gurur duyduğu ülkemizin önde gelen eğitim kurumlarından birisi olmuştur. Böylesine önemli bir kurumun genel kimliğine, değerlerine ters düşecek en küçük bir gölge dahi, tüm üniversite mensuplarını derinden sarsmaktadır.

Nitekim bir süredir uygulanmakta olan eğitim ve sağlık alanındaki politikalar, İstanbul Üniversitesi'nin bugüne kadar üstlenmiş olduğu işlevleri yerine getirmesini engelleyen önemli çatlakların oluşmasına yol açmıştır. Sorunların görmezden gelinerek, paylaşımından uzaklaşılması, eleştirel yaklaşımların saldırı olarak algılanması, çatlakları daha da güçlendirmiş ve var olan yönetim anlayışıyla İstanbul Üniversitesi hiçbir dönemde olmadığı ölçüde derin bir sarsıntı içine girmiştir.

Tüm bu körleşmeye, sağırlaşmaya, duyarsızlaşmaya karşın, yapacaklarımız var ve sorumluluktan kaçamayız diyerek, "birlikte yönetelim" çağrısını daha güçlü haykırarak, taşın altına elimizi koyarak, umuttan yana durarak, elbirliğiyle varız diyerek, sizleri göreve çağırıyoruz.

"HEP BİRLİKTE"

Üniversitemiz bugün ne durumda?

Üniversitemiz Kan Kaybediyor...

Akademik özgürlüğün, hizmet ve çalışma koşullarının kısıtlanması, birçok öğretim üyesini üniversitemizden ayrılmak zorunda bırakmıştır. Bu durum üniversitemizde büyük bir kan kaybına neden olmuştur.

İtaat Değil, Liyakat!

Akademik ve kurumsal geleneklerimiz çiğnenerek, üniversitemize kurum dışından, liyakat dikkate alınmadan, öğretim üyeleri, yöneticiler ve bürokratlar atanmıştır. Oluşturulan “atama ve yükseltme kriterleri”, yeri geldiğinde tümüyle göz ardı edilmiş ve bir güç olarak; itaat, uyum için bir araç haline dönüştürülmüştür. Araştırma görevlisi kadroları adaletsiz olarak dağıtılmış; kadro açığı olan yerler dururken, belirli yakınlıklar dikkate alınarak kadrolar verilmiştir. Son dönemde yaşanan olumsuzluklar, kadro adaylarının hukuksal başvurularına yol açmış ve son yıllarda “kaybedilen dava” sayısı dikkate değer bir oranda artmıştır.

Dekanlar Atamayla Değil, Seçimle Göreve Gelmeli

Henüz beklenen ve düşlenen bir yüksek öğrenim yaşamamız yoktur. Ancak böylesi bir yasanın olmaması, öğretim üyelerinin tercihlerini hiçe saymayı haklı göstermez. Dekan atamalarını, seçim yaparak, öğretim üyelerinin görüş ve eğilimleri doğrultusunda gerçekleştirmek, yönetimleri zayıflatmaz, güçlendirir. Dekan atamalarındaki tartışmalar, fakültelerdeki, birimlerdeki barış ortamını ortadan kaldırmış ve çatışmaya, üretimsizliğe davet çıkarmıştır.

Eğitim ve Hizmetin Niteliği Giderek Düşmüş; Otomasyon, Zaman ve Emek Tasarrufu Yerine Kaynak İsrafına Dönüşmüştür

İstanbul Üniversitesi öğretim üyelerinin bilgi birikimi ve deneyimi hiçe sayılarak, yazılım programları, kalite yönetimleri, akademik yapı değerlendirmeleri konusunda büyük ücretler karşılığında hizmet alımlarına gidilmiştir. Çözüm olarak sunulan girişimler ne yazık ki, uzun yıllardır uygulanmasına karşın hala çözümlenemeyen sorunlarıyla tam bir kargaşa yaratmıştır. Otomasyonun taşıdığı güvenlik sorunu da ayrıca tartışılması gereken bir durumdur.

Kalite Yönetim Sistemi adı altında yapılanlar, tümüyle kağıt üstündedir. Kalite çalışmaları; üniversitemiz birimlerinde niteliği artırıcı, gözle görülür bir gelişme sağlamamıştır. Tersine üniversitemizde eğitim ve hizmetin niteliği giderek düşmektedir Benzer bir durum, iş güvenliği adı altında yapılanlar için de geçerlidir. Bu çalışmalar, zaman ve emek tasarrufu sağlamak bir yana, kaynak israfına da neden olmuştur.

Kontenjan Arttırımı Nitelik Sorunu Doğurmuştur

Son yıllarda fakültelerimizin öğrenci kontenjanları alt-yapı yetersizliğine rağmen artırılmış, bu durum özellikle de uygulamalı eğitimin yeterli düzeyde yapılmasında zorluklara neden olmuştur. Yüksekokullarımızda toplumun gereksinimlerini gözetmeksizin yeni programlar açılmıştır. Yeni açılan derslere derslik bulunamamış; öğretim üyelerinin odaları dahil her alan ders yapmak için kullanılır olmuştur.

Uzaktan eğitim yoluyla verilmeye başlanan bazı lisans derslerinin öğrenciler tarafından canlı izlenmesi için gerekli alt yapı oluşturulmamış; dersler izleyen öğrenci olmadan verilirken yönetim bu durumu düzeltmek için bir adım atmamıştır.

Karar Alırken Kurullar Görmezden Gelinmiştir

Gerek dışarıdan öğretim üyesi ve öğretim elemanı atamalarında, gerekse önemli taşınma ve mekân değişikliği kararlarında Bilim ve Anabilim Dalı Akademik Kurullarının verdiği kararlar dikkate alınmamış, sadece yönetimin istediği çözümler hayata geçirilmiştir. Aynı şekilde, stratejik konularda, büyük harcamalarda, gereksinim saptamalarında tüm öğretim üyelerinin kararlara katılımını sağlayacak mekanizmalar oluşturulmamıştır. Bilim Dalı ve Anabilim Dalı Akademik Kurulları, Fakülte Kurulu, Fakülte Akademik Kurulu, Üniversite Senatosu ve Yönetim Kurulu, çoğu zaman çalıştırılmayarak ya da kararları dikkate alınmayarak, tartışma zemini oluşturma ve karar almada katılımcı ve demokratik ortamlar haline getirilememiştir. Kurum içi iletişim kanalları kapalı tutularak, önemli konularda bile, yeterli ve zamanında bilgilendirmeler gerçekleştirilmemiştir.

Karar Mekanizmaları Üniversite Bileşenlerine Kapalı Tutulmuştur

Öğretim üyelerinin yanı sıra, araştırma görevlileri ve öğrencilerin var olan kurullarda karar mekanizmalarına etkin katılımları sağlanmamıştır.

Taşeronlaşma Tercih Edilmiş, “Sürekli Kadro Talepleri” Görmezden Gelinmiştir

Üniversitemizde taşeron şirketlerle çalışma terkedilmemiş, geçici kadrodaki taşeron işçilerin “sürekli kadro”ya geçirilme talepleri dikkate alınmamıştır. Buna karşılık, taşeron şirketlerde çalışan işçiler işten çıkartılma tehdidi altında çalıştırılmış; birçok işçi işten çıkartılmış; işten çıkartılmayanların ise ücretlerinde kesintiye gidilmiştir.

Mali Kaynaklar, Amaç Dışı Yönlendirilmiştir

Bilimsel Araştırma Projeleri Birimi’ndeki kaynaklar, araştırmalar yerine başka alanlara kaydırılmış, fakültelere araştırmanın gelişimine katkı sağlayacak şekilde yeterli altyapı desteği sağlanmamıştır.

Modern Öğretim Arayışları Girişimciliğe Kurban Edilmiştir

Üniversitemizde toplum gereksinimlerine yönelik, öğrenci odaklı modern eğitim yöntemleri yerleştirilememiş; bu alanda yapılan çalışmalar iyi niyetli çabaların ötesine geçememiştir.

Fakülteler, Yüksekokullara Verilen Yanıt: “Başınızın Çaresine Bakın!”

Fakülte ve yüksekokullarımızda mekân, personel, ci-

haz ve malzeme yetersizliklerine çözüm bulunmamış; çalışanlarda motivasyon ve aidiyet duygusu ortadan kaldırılmıştır.

İnşaatlarda Çivi Sesi Yok

Olumlu bir girişim olarak değerlendirdiğimiz İstanbul Üniversitesi bünyesindeki Tıp ve Dış Hekimliği Fakültelerinin ve klinik alanda faaliyet gösteren Enstitülerin, İktisat Fakültesi ek binasının yıkılıp yeniden yapılması süreci, şu aşamaya kadar iyi yönetilmemiş; bu süreci yönetmek üzere oluşturulan kurul ve komisyonlar gerektiği gibi çalıştırılmamıştır. Yıkılıp yerinde yapılanma olarak ifade edilen süreç, maket yapımının ötesine geçememiş; oluşturulan takvim sürekli değiştirilerek başlama tarihleri ertelenmiş; süreç, Tıp ve Dış Hekimliği Fakültelerinin geleceği ile ilgili kaygılara neden olan bir belirsizliğe itilmiştir.

Ayrıca, yıkılıp yeniden yapılanmayla ilgili çalışmalara, altyapı koşulları benzer olduğu halde, Tıp ve Dış Hekimliği Fakülteleri dışındaki fakültelerin dahil edilmemesi, projenin önemli bir eksikliği olarak görülmektedir.

Üniversitemiz Hastaneleri İflasın Eşiğindedir

SGK tarafından yapılan sağlık hizmeti üretme maliyetlerinin çok altındaki değerlerde geri ödemeler ve faturalarda kesintiler sonucunda, üniversite hastaneleri iflasa sürüklenmektedir. Üniversite hastaneleri, Sağlık Bakanlığı hastanelerinde olduğu gibi, çalışma barışını bozucu bir etki gösteren ve önemli bir etik kırılmaya yol açan “Performans Sistemi” ile kâr amaçlı işletmelere dönüştürülmüş; yapılan düzenlemelerle öğretim üyeleri eğitim veremez, araştırma yapamaz, nitelikli sağlık hizmeti sunamaz, kısaca mesleğini yapamaz

duruma getirilmiştir. Uygulanan sağlık politikaları nedeniyle İstanbul Tıp ve Cerrahpaşa Tıp Fakültelerinden çok sayıda öğretim üyesi ayrılmıştır. Bu gelişmeler, tıp ve uzmanlık öğrencilerinin eğitimlerinde önemli düzeyde aksamalara neden olmuştur.

Üniversite Yönetimi, “Performans Sistemi”ne karşı açık bir tutum almamış, bu sistemin hasarlarını azaltacak çözümlere yönelmemiştir. Tersine, performans sisteminin eğitim ve bilimsel faaliyetler üzerine olan tüm olumsuz etkileri göz ardı edilmiştir. Bu sistem öğretim üyelerinin itirazlarına karşın üniversite hastanelerimizde var olan şekliyle uygulanmaya devam edilmektedir.

Üniversitemizin mal ve hizmet tedarikçilerine borcu giderek artmakta, hastanelerimiz için ilaç ve malzeme alımları giderek güçleşmekte; kimi zaman alım yapılamamaktadır.

Üniversitemizde eğitim ve hizmet verilen binaların çoğu eskidir, sağlam değildir ve ciddi alt yapı sorunları bulunmaktadır. Binalar çoğu yerde adeta çürümeye bırakılmış durumdadır. Bu durum üniversitemizde verilen eğitim ve sağlık alanı başta olmak üzere hizmetin niteliğini önemli ölçüde etkilemektedir.

Hastanelerimize nitelikli sağlık hizmeti için gerekli kimi tıbbi alet ve cihazlar alınmamakta; varolan cihazların ise sürekli bakım ve onarımı yapılamamaktadır.

Üniversitemiz bünyesinde faaliyet gösteren laboratuvarlarımız alt yapı eksikliği ve aletlerin yenilenmemesi nedeniyle işlevlerini yerine getirmekte zorlanır bir duruma gelmiştir.

İlkelerimiz

Tüm kurum içi ve kurum dışı olumsuz koşullara rağmen, öncü ve örnek olma bilinci ve sorumluluğu nedeniyle aŐağıdaki ilkeler doğrultusunda bir araya geliyor ve bir Rektör adayı etrafında birleŐiyoruz. İlkelerimiz Őunlardır:

Demokratik, Katılımcı, Özgür ve Özerk Üniversite

Demokratik, laik, sosyal, hukuk devleti çerçevesi içinde, katılımcı, özgür ve özerk bir üniversite istiyoruz.

Üniversitede, aklın, bilimin üstünlüğünü önceleyen, insana değer veren ilkeleri benimseyen bir anlayıŐla, tüm öğretim üyelerinin yönetime katılımı, Dekanlarını ve Rektörünü seçme hakkı tanınmalı, öğretim üyesi yardımcıları, araştırma görevlileri, memur ve öğrencilerin örgütlenme özgürlükleri ve kendilerini ilgilendiren tüm kararlara seçtikleri temsilciler aracılığıyla katılımları sağlanmalıdır.

Üniversitenin her kademesinde kurullarda yöneticiler demokratik seçimlerle belirlenmelidir. Akademik Kurullarda öğretim üyeleri ve öğrencilerin, Yönetim Kurullarında öğretim üyeleri, öğrenciler ve çalışanların temsilcileri yer almalıdır.

Akademik Özgürlük ve Güvenceli Çalışma

Öğretim üye ve yardımcıları hiçbir baskı ve müdahaleye uğramadan, araştırma, eğitim ve hizmet işlevlerini yerine getirebilmelidir.

Bilim insanlarının bilgi üretirken, bunu başkalarına aktarırken ve yayımlarken kaygı duymaması gerekir. Akademisyenlerin bunu yapabilmesi, kendilerine tanınmış bilimsel özgürlük güvencesine bağlıdır. Üniversitede, öğretme, araştırma ve yayımlama gibi evrensel işlevleri, herhangi bir etki ve baskıya karşı güvence altına alan bir akademik özgürlük ortamı yaratılmalıdır.

Yeni yasal düzenlemelerle, üniversite öğretim üyeleri ve yardımcıları için, esnek ve iş güvencesinden yoksun bir çalışma biçimi olan “sözleşmeli” çalışmanın getirilmek istendiği bilinmektedir. Bu tür bir çalışma düzeni, akademik özgürlüğün sınırlarının üniversite yönetimi tarafından belirlenmesi anlamına gelecektir.

Akademik alanda olsun ya da olmasın, üniversite çalışanlarını güvencesiz ve sözleşmelerin tek taraflı olarak iptal edilebildiği sözleşmeli çalışma sisteminde çalıştıran ya da bu sisteme geçirecek olan tüm düzenlemelerin karşısındayız.

Akademik Özerklik ve Eğitim-Araştırma Süreçleri

Üniversite akademik olarak özerk olmalı; karar verme ve verdiği kararları uygulamada bağımsız davranabilmeli ve dış baskılardan etkilenmemelidir.

Üniversite, genel bütçeden kaynak aktarımı kısıtlanmadan, kendi gelişim planı doğrultusunda bütçesini oluşturma ve kullanabilme özerkliğine sahip olmalıdır.

Eğitim ve araştırma süreçlerinde, bilimsel iç denetim mekanizmaları esas olmalı; bilimsel denetimin yerini,

performans çıktıları üzerinden mali denetim ve özel kurum ve kuruluşlara hesap verme almamalıdır.

Üniversite, akademik özerkliğin bir koşulu olarak, neyi öğreteceğine, neyi araştıracağına ve araştırma ve öğretimin kimin tarafından yapılacağına kendisi karar vermelidir. Akademik özgürlükler kullanılırken, toplumun gereksinimleri ve önceliklerini temel alınmalı, araştırma alanları bilimsel gelişmeler doğrultusunda seçilmeli, eğitim ve öğretim programları ve müfredatlar akademik gelişmelere uygun olarak düzenlenmelidir. Üniversitede bilim insanları liyakat temel alınarak seçilmelidir.

Üniversite öğrencilerinin eleştirel düşünmeyi öğrenmeleri, yaratıcılıklarını geliştirmeleri eğitimin temel amaçlarından olmalıdır.

Özlük Haklarının Geliştirilmesi

Öğretim üyeleri ve tüm çalışanların, genel bütçeden ve üniversite kaynaklarından maddi imkanlar yaratılarak, yarın kaygısı duymadan, hak ettikleri gelir düzeyine ve sosyal olanaklara kavuşturulmasına yönelik çalışmalar yapılmalıdır.

Öğrenciler İçin Yaşam Alanları ve Sosyal Olanaklar

Öğrenciler için demokratik bir ortam, baskılardan uzak, özgürce var olabilecekleri yaşam alanları ve sosyal olanaklar sağlanmalıdır.

Toplum Gereksinimlerine Öncelik

Hizmet, eğitim ve araştırma işlevlerinde, öncelikle toplumun gereksinimlerinin karşılanması hedeflenmeli; bilgi toplumsal amaçlar için üretilmeli ve yayılmalıdır. Üniversiteler bir şirket örgütlenmesi içinde yapılandırılmamalı, topluma, doğaya ve insanlığa karşı sorumlulukları göz ardı edilmemelidir.

Nesnellik ve Tarafsızlık

Öğretim üyesi, memur, personel atamalarında, hizmet, cihaz ve tüm satın alma süreçlerinde tam bir nesnellik ve tarafsızlıkla hareket edilmeli, bu kademelere yetkin ve donanımlı kişilerin atanması sağlanmalıdır.

Saydamlık ve Hesap Verebilirlik

Üniversitedeki tüm yönetsel süreçlerin, üniversite çalışanlarınca saydam bir şekilde izlenebilmesi için gerekli olanaklar yaratılmalı ve yöneticiler ulaşılabilir olmalıdır. Üniversite çalışmalarının değerlendirilmesinde iyi tanımlanmış, toplumsal sorumlulukları dikkate alan ölçütler kullanılmalıdır.

Öncü ve Örnek Olma Sorumluluğu

İstanbul Üniversitesi'nin geçmişte olduğu gibi bugün de ülkemizin demokratik ve toplumsal gelişmesinde, önemli sorunlarının çözümünde örnek bir kurum haline gelmesi ve öncülük etmesi sağlanmalıdır. Üniversite kurulları, toplumsal konularda görüş açıklamalı; tutum belirlemeli ve gerektiğinde toplumu bilgilendirme işlevi görmelidir.

Rektör Seçimi

Rektör, öğretim üyelerinin oylarıyla belirlenmelidir. Demokrasi anlayışımız gereği, en yüksek oy alanın Rektör olarak atanması, en yüksek oy alınmadığı durumda adaylık sürecinden çekilme görüşünü benimsiyoruz. En çok oyu alan adayın atanmaması, oy veren her öğretim üyesinin, dolayısıyla üniversitenin iradesinin kesinlikle hiçe sayılmasıdır.

Yukarıda belirttiğimiz ilkeler etrafında bir araya gelen İstanbul Üniversitesi öğretim üyeleri olarak, Prof. Dr. M. Raşit Tükel'i Rektör adayı olarak desteklediğimizi üniversite mensuplarına ve kamuoyuna duyururuz.

PROF. DR. M. RAŞİT TÜKEL'İN ÖZGEÇMİŞİ

Prof. Dr. M. Raşit Tükel 1959 yılında Nazilli'de doğdu. İlkokulu Nazilli'de bitirdikten sonra, ortaokulu İzmir Bornova Anadolu Lisesi'nde, liseyi Ankara Fen Lisesi'nde okudu. 1983 yılında Ege Üniversitesi Tıp Fakültesi'nden mezun olduktan sonra, 1991 yılında İstanbul Üniversitesi İstanbul Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı'ndan uzmanlığını aldı. 1993 yılında psikiyatride doçentlik sınavında başarılı olmasının ardından, İstanbul Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı'na 1995 yılında doçent, 2000 yılında profesör olarak atandı.

Dr. Tükel, İstanbul Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı'nda 1994 yılından bu yana Ayaktan Tedavi Birimi sorumluluğunu ve 1998 yılında kurduğu Anksiyete Bozuklukları Polikliniğinde anksiyete bozuklukları ve obsesif-kompulsif bozukluk hastalarında tedavi, izleme ve araştırmaya yönelik faaliyetleri yürütmektedir.

Dr. Tükel'in ulusal ve uluslararası dergilerde yayımlanmış çok sayıda bilimsel makalesi bulunmaktadır. Dr. Tükel, birçok kitabın da editörü ya da bölüm yazarıdır. Dr. Tükel çeşitli bilimsel dergilerde Yayın Kurulu ya da Danışma Kurulu üyesi olarak görev yapmaktadır.

Dr. Tükel'in görev aldığı bilimsel ve idari kurul ya da kuruluşlar:

- *Türk Nöropsikiyatri Derneği Genel Sekreterliği (1990-2000) ve Başkanlığı (2000-2004)*
- *Türkiye Psikiyatri Derneği Yönetim Kurulu Üyeliği (1995-2002)*
- *İstanbul Tıp Fakültesi Yönetim Kurulu Üyeliği (1998 -2003)*
- *İstanbul Tabip Odası Uzmanlık Eğitimi Çalışma Grubu Başkanlığı (2000-2004)*
- *Türkiye Psikiyatri Derneği Yeterlik Kurulu Başkanlığı (2004-2009)*
- *Türk Tabipleri Birliği Uzmanlık Dernekleri Eşgüdüm Kurulu Başkanlığı (2005-2009)*
- *İstanbul Tıp Fakültesi Psikiyatri Anabilim Dalı Başkanlığı (2007 -2013)*
- *Türkiye Psikiyatri Derneği Yaygın ve Örgün Eğitim Kurulu Başkanlığı (2012 -2014)*
- *Tıpta Uzmanlık Kurulu Üyeliği (2011 -)*
- *Türk Tabipleri Birliği İkinci Başkanlığı (2014-)*

Demokratik,
katılımcı,
özgür ve özerk
üniversite
için çalışma;

1

Tüm üniversite mensupları için akademik özgürlük ve güvenceli çalışmanın sağlanması;

2

Akademik özerklik ve eğitim araştırma süreçlerinin iyileştirilmesi;

3

Özlük haklarının geliştirilmesi;

4

Toplum gereksinimlerine öncelik verilmesi;

5

Nesnellik ve tarafsızlık ilkelerinin sağlanması;

6

Saydamlık ve hesap verebilirlik ilkesine özen gösterilmesi;

7

Rektör seçimi sürecinin demokratikleştirilmesi;

8

Öncü ve örnek olma sorumluluğu.

9

 facebook.com/RasitTukel

 twitter.com/rasittukel

www.rasittukel.com

PROF. DR.
M. RAŞİT
TÜKEL

İSTANBUL
ÜNİVERSİTESİ
DEMOKRATİK
ÜNİVERSİTE
GİRİŞİMİ

